

ТИПОВА ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Нова українська школа і цифрова майстерність вчителя: короткі освітні модулі»

Розробник(и): Центр підвищення кваліфікації та професійного розвитку ім. В.Вернадського

Рецензент(и): В.О. директора ЦПКПР ім.Вернадського Олексій АНТОНЕНКО

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми – Поступове впровадження Нової української школи в базовій і профільній середній освіті змінює підходи до планування, оцінювання та організації навчання в кожному класі. Одночасно вчитель щодня використовує цифрові сервіси, дистанційні та змішані формати, інструменти штучного інтелекту. Програма допомагає вчителю, класному керівнику і педагогу початкової школи швидко опанувати те, що потрібно саме зараз, через короткі практичні модулі.

Цільова група: Учителі початкових класів і базової школи (5-9 класи), учителі старшої школи, класні керівники, педагоги, які працюють у дистанційному та змішаному форматах, заступники директорів з навчальної роботи.

Професійний стандарт: «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024)

Напрями підвищення кваліфікації (відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800):

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 1 до 30 годин (0,03–1 кредиту ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному документі зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми – Програма реалізується дистанційно короткими освітніми компонентами (від однієї години): пояснення змін у НУШ для конкретного

класу, демонстрація цифрового інструменту в дії, готові шаблони і чек-листи, практичне завдання для застосування в класі. Програма має модульну структуру: модуль відповідає напряду підвищення кваліфікації, кожна тема модуля є логічно завершеним освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг одного освітнього циклу формується накопиченням обраних тем.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Вид підвищення кваліфікації: курси (навчання за програмами підвищення кваліфікації)

Мета підвищення кваліфікації – Розвиток професійної та інформаційно-цифрової компетентностей учителів для роботи за принципами Нової української школи, у дистанційному і змішаному форматах та з використанням штучного інтелекту.

Завдання підвищення кваліфікації:

- роз'яснити особливості освітнього процесу НУШ у початковій, базовій і старшій школі за класами
- опанувати планування, формувальне оцінювання і ведення документації відповідно до чинних вимог
- навчити ефективно використовувати онлайн-сервіси, цифрові платформи та інструменти штучного інтелекту
- показати прийоми організації дистанційного і змішаного навчання та роботи класного керівника
- сприяти професійному саморозвитку вчителя і обміну досвідом

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- предметно-методична компетентність
- інформаційно-цифрова компетентність
- організаційна компетентність
- оцінювально-аналітична компетентність
- здатність до навчання впродовж життя

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Учасники зможуть організовувати навчання за принципами НУШ у своєму класі, застосовувати формувальне оцінювання, використовувати цифрові сервіси і ШІ для підготовки уроків та працювати в дистанційному і змішаному форматах.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання практичних і самостійних завдань теми, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів

ЄКТС відповідно до вимог законодавства.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план побудовано за модулями: НУШ та окремі класи, початкова і старша школа, професійний розвиток вчителя, класне керівництво, дистанційна освіта, онлайн-сервіси, штучний інтелект. Тема модуля є коротким самостійним освітнім компонентом обсягом від 1 години; проходження всіх тем не є обов'язковим.

№	Модуль (напрямок)	Кількість тем	Лекції, год (на тему)	Самостійна робота, год (на тему, мін.–макс.)	Усього, год (на тему, мін.–макс.)
1	НУШ 8 клас	4	1	0–29	1–30
2	Вчитель	8	1	0–29	1–30
3	Дистанційна освіта	1	1	0–29	1–30
4	Онлайн сервіси. ІКТ	3	1	0–29	1–30
5	ШІ	1	1	0–29	1–30
	Разом тем у програмі	17			

Перелік тем за модулями

Модуль 1. НУШ 8 клас (4 тем)

1. Хімія у 8 класі НУШ: Оцінювання та методичні інструменти для вчителя
2. Ефективний урок хімії у 8 класі: методики, інструменти, підходи НУШ
3. Цифрові інструменти та методичні корисності на уроках технології у 8 класі НУШ
4. Сучасний підхід до викладання: створення інтерактивного навчального контенту для уроків фізики у контексті НУШ

Модуль 2. Вчитель (8 тем)

1. Урок, від якого не відволікаються: створення інтерактивного контенту крок за кроком
2. Безпечний простір у класі: арттерапевтичні техніки для щоденної роботи
3. Вчити легко, пам'ятати довго: сучасні стратегії розвитку мозку для педагогів
4. Дитячий стрес під час війни: як вчителю допомогти через творчість
5. Урок, який “тримає”: практичні прийоми активізації пізнавальної діяльності
6. Етичні виклики в епоху цифрових технологій і штучного інтелекту
7. Штучний інтелект як інструмент створення сучасного уроку
8. Чи варто боронити академічну доброчесність від штучного інтелекту?

Модуль 3. Дистанційна освіта (1 тем)

1. Викладання у Воєнний час: адаптивні стратегії та програми підтримки для дистанційного навчання та подолання викликів

Модуль 4. Онлайн сервіси. ІКТ (3 тем)

1. Тайм-менеджмент для освітян
2. Створимо власний літературний всесвіт: інтерактивні завдання та проєкти на платформах Wordwall, Puzzle, Emaze
3. Онлайн-сервіси для покращення взаємодії з учнями на уроці

Модуль 5. ШІ (1 тем)

1. Інтеграція онлайн-сервісів у навчальний процес

Нові теми програми розміщуються в каталозі курсів на сайті rko.ua.

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1. НУШ 8 клас

Мета модуля: Удосконалення методики викладання в умовах НУШ.

Завдання модуля:

- Методи активного навчання підлітків
- Підготовка до професійного вибору учнів
- Використання цифрових лабораторій

Модуль 2. Вчитель

Мета модуля: Формування готовності до постійного самовдосконалення.

Завдання модуля:

- Побудова індивідуальної освітньої траєкторії
- Розвиток цифрового портфоліо вчителя
- Співпраця у професійних спільнотах

Модуль 3. Дистанційна освіта

Мета модуля: Вдосконалення навичок організації дистанційного навчання як цілісної системи.

Завдання модуля:

- Проєктування дистанційного курсу
- Методи залучення учнів в онлайн-середовищі
- Формувальне оцінювання в дистанційному форматі

Модуль 4. Онлайн сервіси. ІКТ

Мета модуля: Формування цілісної цифрової компетентності сучасного педагога.

Завдання модуля:

- Опанування сервісів для онлайн-тестування
- Створення мультимедійних презентацій та відеоуроків
- Кібербезпека в освітній діяльності

Модуль 5. ШІ

Мета модуля: Розвиток цифрової грамотності в епоху ШІ.

Завдання модуля:

- Використання ШІ для перевірки робіт та оцінювання
- Створення персоналізованих навчальних планів за допомогою AI
- Навчання учнів критичному ставленню до результатів ШІ

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи «НУШ» / В.Пономаренко, Т.Воронцова, О.Сакович. URL: <http://surl.li/dwuik>
2. Доброго ранку! Ми раді, що ви тут! Посібник для педагогів про проведення ранкових зустрічей. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2016. 52 с.
3. Інтегровані завдання для молодших школярів: цікаво, пізнавально, креативно. / Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси: видавництво КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2022. 70 с.

4. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: <https://bit.ly/3Fjy05x>. Дата перегляду: 30.11.2022.
5. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>
6. Кочкурова О. В. Динаміка професійної ідентичності майбутніх учителів у процесі професійної підготовки. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 12. Вип. 25 (49). Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. С. 200-205.
7. Кугуєнко Н.Ф. Активні та інтерактивні методи навчання як фактор забезпечення педагогіки успіху. Джерело пед. майстерності. 2008. № 2. С. 32-37.
8. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 284 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2250.pdf>
9. Ларіонова Н. Електронні освітні ігрові ресурси в освітньому процесі початкової школи : науково-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 96 с.
10. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
11. Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками. URL: <https://bit.ly/3zxHqYt>
12. Мойсеюк Неля. Педагогіка. URL: <https://bit.ly/3z9M8cc>
13. Морзе Н., Базелюк О., Воротникова І., Дементівська Н., Захар О., Нанаєва Т., Пасічник О., Чернікова Л. Опис цифрової компетентності педагогічних працівників. Ел.фахове видання Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 1-53. Київ, 27-28.09.2019. URL: <https://bit.ly/3ineA6B>
14. Нова українська школа - школа майбутнього: збірник інформаційних та дидактичних матеріалів / авт.-уклад. Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 182 с.
15. Нова Українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://bit.ly/3cp4kEx> (дата звернення 14.05.2020).
16. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. - Львів: Світ, 2019. 136 с.
17. Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / Д.В. Ротфорт, О.М. Гезей, за заг. ред. Л.Д.Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021.144 с.
18. Онопрієнко О.В. Інструментарій оцінювання результатів компетентісно орієнтованого навчання молодших школярів : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2020. 72 с.
19. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4. С.36 – 42.
20. Пішун С.Г. Позитивний ресурс власного «Я» в координатах професійної діяльності майбутнього педагога. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. Вип. 32. С. 367-372.
21. Побірченко Н. А. Психодіагностика професійної ідентичності майбутніх вчителів : методичні рекомендації. Київ : БЦФ ТОВ «Дельфін», 2010. 45 с.

22. Половенко О. В. Безперервна освіта педагога за індивідуальною освітньою траєкторією : навчально-методичний посібник / О. В. Половенко, Л. М. Кірішко. - Кропивницький, 2018. - 60 с.
23. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 27.12.2019 № 1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.
24. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/672-2020-%D0%BF#Text>
25. Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : Наказ МОН від 20.09.2024 №1349. URL: <https://bit.ly/4gz4fh2>
26. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 № 1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.
27. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності: наказ МОН України від 10.12.2021 № 1340. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
28. Проектування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагога : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 13 червня 2019 р.) / Упор. Л. А. Литвиненко. - К., 2019.- 189 с.
29. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Цифровий ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
30. Рамка безперервного професійного розвитку вчителів. URL: <https://ngschoolteacher.wixsite.com/cpdinsett/cpd-framework>
31. Степаненко О.О. Обґрунтування поняття «тьютор» у освітньо-дослідницькому просторі. Педагогічні науки, 2018. С. 198-204.
32. Супервізія : професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : poradnik dla supervizoriv (nastavnikov). - URL : <http://www.ussf.kiev.ua/images/news/2019.09.18/%D0%A1%D1%83%D0%BF%D0%B5%P1%80%P0%>
33. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : poradnik dla supervizoriv (nastavnikov). USAID, 2018. 60 с.
34. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. Кухаренко та ін. ; за ред. В. Кухаренка. Харків : Міськдрук, 2016. 284 с.
35. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 р. № 1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
36. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 №1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
37. Фісун О.В. Педагогічна фасилітація як багатозначний феномен. Зб. наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди. «Засоби

навчальної та науково-дослідної роботи», 2010. Вип. 34, 133-139.

38. Читай, міркуй, твори: інтегровані компетентнісно орієнтовані завдання для учнів 3-4 класів Нової української школи / С. Гаряча, Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. 68 с.
39. Швець, Т. Тьюторські компетенції, або Чому не кожен вчитель може стати тьютором. 2018. URL: <https://bit.ly/3irvxgm>
40. Шуневич О. М. Фасилітативний підхід як умова трансформаційного навчання вчителів

Додаткова література:

1. Андрущенко Т.К. Розвиток рефлексивної компетентності педагога: теорія і практика. Наук.-метод. посібник. Черкаси : КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2022. 72 с.
2. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Матеріали Науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ». URL: <http://conf.zippro.net.ua/?p=79>
3. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: <http://conf.zippro.net.ua/?p=79>
4. Євтух М. Б., Пінковська Е. А., Черкашина Т. В. Методики особистісно-професійного самовдосконалення суб'єкта педагогічної діяльності на засадах самопізнання : навч.-метод. посіб. : для педагогічних працівників. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2015. 400 с.
5. Концепція «Нова українська школа. (2016, 27 жовтня). URL: <https://bit.ly/3FfTyQo>
6. Манько В. А. Проблемне навчання як актуальна науково-педагогічна проблема. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. Харків, 2006. Вип. 25. С. 102-106.
7. Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН від 19.02.2021 №235. URL: <https://bit.ly/3C7tkvQ>
8. Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf
9. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти : наказ МОНУ від 01.04.2022 №289. URL: <http://surl.li/coord>
10. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа» / уклад. : Клокар Н.І., Нікулочкіна О.В., Київ, 2018. 6 с.
11. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : навчальний посібник / Л. Л. Хоружа. - К. : «Академвидав», 2012. - 208 с.
12. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: <https://bit.ly/3iZgvys>

Керівник ПО «Центр підвищення
кваліфікації та професійного розвитку імені
В.Вернадського»
ЗЕМЛЯНА В.Т.

Дата затвердження: 15.09.2026 р.